

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

д.е.н., професор Лоханова Н.О.

« _____ » _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності облік і аудит

за темою:

«Облік, контроль та аналіз оборотних активів
(на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»)»

Виконавець

студентка обліково-економічного факультету
групи 42

Шахкян Татевик Рубенівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Бойко Ольга Станіславівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Шахкян Татевик Рубенівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

«Облік, контроль та аналіз оборотних активів

(на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»)»

(назва випускної роботи)

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються законодавче регулювання, концептуальні основи та особливості ведення обліку, контролю та аналізу оборотних активів на КП «Теплопостачання міста Одеси».

Запропоновано напрями поліпшення системи обліку оборотних активів, а також контрольних-аналітичних процедур в частині класифікації, організаційно-методичних питань контролю та процедур фінансового аналізу.

Ключові слова: облік, контроль, аналіз, оборотні активи, запаси, ефективність використання

(3-5 слів або словосполучень)

ABSTRACT

on the research work by

Shakhkian Tatevyk Rubenivna

(прізвище, ім'я, по батькові на англійській мові)

«Accounting, control and analysis of current assets

(on example of the CE «Heat supply of the Odesa city»)»

(назва випускної роботи на англійській мові)

Odesa national economic university

Odesa, 2018

The research work has three sections.

The work appreciates legislative regulation, conceptual framework and peculiarities of accounting, control and analysis of current assets on the CE «Heat supply of the Odesa city».

Proposals of directions for improving the system of accounting of current assets and also control and analytical procedures in terms of classification, organizational and methodological issues of control and financial analysis procedures.

Keywords: accounting, control, analysis, current assets, inventories, efficiency of use

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	6
1.1. Економічна сутність оборотних активів, їх класифікація та склад.....	6
1.2. Організація синтетичного та аналітичного обліку окремих видів оборотних активів	15
1.3. Проблемні аспекти обліку оборотних активів.....	22
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА КП «ТМО»	28
2.1. Загальна економічна характеристика КП «ТМО».....	28
2.2. Організація облікового процесу оборотних активів на КП «ТМО».....	35
2.3. Особливість формування оборотних активів на КП «ТМО».....	44
РОЗДІЛ 3. СИСТЕМА АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ У ТЕОРЕТИКО – ПРАКТИЧНОМУ АСПЕКТІ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	50
3.1. Аналіз життєвого циклу та ефективності використання оборотних активів на КП «ТМО».....	50
3.2. Особливість контролю оборотних активів на КП «ТМО».....	64
3.3. Шляхи вдосконалення обліку, аналізу та контролю оборотних активів.....	69
ВИСНОВКИ	76
Список використаних джерел	80
Додатки	85

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні ринкові перетворення в економіці України ставлять перед підприємствами нові вимоги до якості обліково-аналітичної інформації та контрольних процедур, яка є підставою для прийняття необхідних управлінських рішень. Їх керівництву необхідна повна, своєчасна та достовірна інформація про результати діяльності господарюючого суб'єкта та його фінансовий стан. Так, наприкінці 2017 року було ухвалено концептуальні зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Зазначений нормативно-правовий акт є давно очікуваним, оскільки спрямований на імплементацію вимог законодавства ЄС у сфері обліку [31; 39, с. 72]. Це зумовлює необхідність удосконалення системи обліку, аналізу та контролю, як інформаційного забезпечення будь-якого процесу управління оборотними активами. Відсутність чітких рекомендацій з методики обліку, аналізу та контролю оборотних активів не дозволяє належним чином організувати збір даних про їх рух. Крім того, бухгалтерські підрозділи, а також інші економічні служби майже не застосовують на практиці науково розроблену методику аналізу оборотних активів та їх контролю через їх високу трудомісткість та складність розрахунків.

Таким чином, виникає гостра необхідність у створенні такої методики обліку, аналізу та контролю оборотних активів, яка була б доступною у використанні, зрозумілою та економічно ефективною з точки зору співвідношення «вигода-витрати». Зазначене вище підтверджує актуальність теми дослідження та практичну значимість роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою випускної роботи є розробка теоретичних напрямків та практичних рекомендацій щодо удосконалення методичних основ бухгалтерського обліку, аналізу та контролю оборотних активів в умовах ринкових відносин.

Для реалізації мети дослідження є необхідним розв'язання наступного комплексу задач:

- 1) розглянути концептуальні основи сутності оборотних активів, їх складу, класифікації та джерел формування;
- 2) оцінити стан бухгалтерського обліку оборотних активів, їх аналізу та контролю за ними на комунальному підприємстві «Теплопостачання міста Одеси» (далі – КП «ТМО»);
- 3) встановити фазу (стадію) життєвого циклу, на якому знаходиться КП «ТМО» та прокоментувати її;
- 4) проаналізувати основні показники фінансово-господарської діяльності КП «ТМО» та дати оцінку його фінансового стану;
- 5) оцінити ефективність використання оборотних активів на КП «ТМО»;
- 6) проаналізувати сучасні контрольні процедури по оборотним активам;
- 7) розробити практичні рекомендації з удосконалення обліку, аналізу та контролю оборотних активів.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є оборотні активи, як об'єкт обліку, аналізу та контролю на КП «ТМО».

Предметом дослідження є теоретико-практичні підходи до обліку, аналізу та контролю оборотних активів господарюючих суб'єктів.

Методи дослідження. Випускна робота проведена на основі діалектичного підходу до вивчення теоретичних основ обліку, аналізу та контролю оборотних активів. Крім того, в процесі дослідження були застосовані такі методи, як абстрактно-логічний, для вдосконалення класифікації оборотних активів; метод групування, порівняння, середніх величин, лінійне програмування (для опрацювання звітних даних), деталізація, спостереження

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою для написання випускної роботи стали праці вітчизняних зарубіжних вчених-економістів з питань обліку, аналізу та контролю оборотних активів, законодавчі та нормативні акти України, матеріали наукових конференцій, дані засобів масової інформації і мережі Internet, а також первинна документація, облікові регістри, відомості, внутрішня, зовнішня, нормативна документація та звітність КП «ТМО».

Публікації та апробація результатів дослідження. Основні результати випускної роботи обговорювалися на науково-практичних конференціях:

1) Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації (Одеса, 2017 р.);

2) Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні (Одеса, 2017 р.).

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження теоретичних та методичних підходів було наведене узагальнення і запропоновано вирішення наукової проблеми, що полягає у вдосконаленні методики обліку, аналізу та контролю оборотних активів на підприємстві з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду з метою створення інформаційної бази системи управління підприємством і дає змогу надати наступні пропозиції:

1) важливим завданням системи управління оборотними активами є економічно обґрунтована їх класифікація. У випускній роботі на основі проведення порівняльного аналізу праць вітчизняних та зарубіжних вчених удосконалено класифікацію оборотних активів, яку доцільно використовувати у практиці облікової роботи підприємств. Рекомендовано класифікувати оборотні активи залежно від джерел формування оборотних активів, участі в кругообігу, методів регулювання та планування, за видами та ступенем ліквідності.

2) для управління оборотними активами необхідна достовірна інформація, яка забезпечується за допомогою економічного аналізу. У випускній роботі підтримано підхід, згідно з яким спочатку проводиться аналіз формування, складу оборотних активів, а потім – аналіз ефективності їх використання. Виходячи з цього, запропоновано економічний аналіз оборотних активів здійснювати в наступній послідовності:

- в першу чергу аналізується структура та динаміка оборотних активів підприємства;
- наступним етапом є аналіз складу основних видів оборотних активів;
- на третьому етапі оцінюється оборотність оборотних активів на основі розрахунку показників тривалості обороту, коефіцієнта оборотності;
- на останньому етапі визначається ефективність використання оборотних активів на підприємстві.

3) особливе місце посідає аналіз життєвого циклу підприємства, за допомогою якого в більшості випадків можна визначити на якій стадії (фазі)

життєвого циклу знаходиться підприємство – зростання, стійкий розвиток, стагнація чи спад. Позитивним моментом в цьому є те, що під час аналізу відразу становиться зрозумілою загальна картина стану підприємства за певний проміжок часу, що допоможе прийняти правильні управлінські рішення для усунення виявлених недоліків.

4) запропоновано впровадити в діяльність підприємства фінансове планування та розробити кошторис витрат, з метою контролювання та уникнення непередбачених витрат.

5) узагальнення теоретичних підходів до розуміння економічної сутності категорії «виробничі запаси» дозволяє трактувати їх, як оборотні активи, які мають матеріально-речову форму та утримуються підприємством для подальшого використання їх у виробництві. До їх складу входять: сировина, основні і допоміжні матеріали, паливо, покупні напівфабрикати і комплектуючі вироби, запасні частини, тара, будівельні матеріали та МШП.

6) працівникам бухгалтерії КП «ТМО» було рекомендовано більш уважно заповнювати первинну документацію з обліку запасів в частині реквізитів, оскільки правильно заповнена первинна документація дає змогу уникнути можливих подальших помилок, а також оформити договори на повну матеріальну відповідальність з працівниками, які відповідають за збереження матеріальних цінностей – запасів;

7) з метою посилення контрольних процедур на підприємстві запропоновано створення відділу з внутрішнього контролю (аудиту), в обов'язки якого також повинні входити складання таких звітів, як реєстр старіння дебіторської заборгованості, звіт про динаміку номенклатури товарно-матеріальних цінностей та звіт про склад оборотних активів.

8) показники оборотності характеризують якісну сторону використання оборотних активів. Обґрунтовано доцільність розрахунку коефіцієнтів: оборотності запасів як відношення виручки від реалізації продукції до середньої вартості запасів, оборотності дебіторської заборгованості - діленням виручки від реалізації продукції на середній залишок дебіторської заборгованості.

9) запропоновано методикау аналізу ліквідності оборотних активів, з виділенням високоліквідних, середньоліквідних, низьколіквідних та неліквідних активів.

Отже, у зв'язку з нестабільністю в Україні КП «ТМО» необхідно вміти раціонально використовувати оборотні активи.

Аналізуючи стан, структуру та динаміку оборотних активів на КП «ТМО» було встановлено, що найбільшу питому вагу в структурі займають дебіторська заборгованість – майже 70 %, а також інші оборотні активи – 25%. Підприємству було рекомендовано слідкувати за такою статтею, як «Інші оборотні активи», оскільки вона не повинна займати суттєву питому вагу в активах.

Також, було встановлено факт того, що підприємство не ефективно використовує оборотні активи. Це підтверджується тим, що показники ділової активності знаходяться не в нормативних рівнях. Підприємству було рекомендовано в подальшому намагатись збільшувати коефіцієнти оборотності для більш ефективної господарської діяльності. Необхідно провести звірку дебіторської заборгованості по строкам її погашення в розрізі покупців для того, щоб не допустити прострочену дебіторську заборгованість, одночасно розширювати ринки збуту та шукати нових покупців.

Що стосується матеріальних ресурсів КП «ТМО», то ефективність їх використання на підприємстві за рік знизилась, що підтверджується, у першу чергу, негативною динамікою матеріаломісткості виробленої продукції. Управлінський персонал повинен постійно прагнути до зниження цього показника у динаміці, оскільки це призводить до поступового зменшення собівартості виробленої продукції. Якщо у 2016 році у кожній гривні виробленої продукції містилась 1,07 грн матеріальних витрат, то у 2017 році вже – 1,08 грн. З метою зменшення матеріаломісткості на КП «ТМО» бажано переглянути норми витрат сировини та матеріалів у бік зменшення, але без втрати якості продукції, яка виробляється на підприємстві. Також було б доцільно здійснювати пошук дешевих, але якісних джерел постачання матеріалів.

Ще одним етапом аналізу був розрахунок показників, які визначають стадію життєвого циклу, на якому знаходиться КП «ТМО». За період з 2015 по 2017 роки КП «ТМО» змінювало свою стадію і не знаходилося стабільно на одній фазі. Така тенденція була досягнута за рахунок:

1) переважання темпів росту сукупних доходів над темпами росту сукупних витрат у 2017 році, що свідчить про можливу прибутковість в майбутньому;

2) росту віддачі основних засобів у 2015 році, що свідчить про ефективне використання основних засобів;

3) збільшення матеріаловіддачі у 2015 році. Це говорить про те, що у 2015 році підприємство ефективно керувало своїми матеріальними ресурсами;

4) перебування коефіцієнту маневреності в межах нормативного значення, тобто підприємство в достатній мірі спрямовує власний капітал на поповнення мобільної складової активів (запаси);

5) перебування коефіцієнту забезпеченості запасів власними оборотними коштами у нормативі, що свідчить про можливість підприємства фінансувати свою виробничу діяльність в частині придбання запасів за власний рахунок.

Узагальнюючи вищенаведене можна сказати, що за період 2015-2017 роки найбільш ефективним роком для підприємства був – 2015 рік. Не дивлячись на те, що аналіз показав у 2017 році фазу стійкого розвитку, підприємство не настільки ефективно працювало, як у 2015 році.

Негативними моментами є те, що після 2015 року на КП «ТМО» знизилась як віддача основних засобів, так і матеріаловіддача, знизився коефіцієнт оборотності оборотних активів.

Оскільки підприємство знаходиться в дуже нестабільному становищі йому необхідно вжити ряд антикризових заходів з нормалізації стану справ, які представлені в п. 3.1. даної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аранчій В. А. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В. А. Аранчій. – Київ: ВД «Професіонал», 2012. – 265 с.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. / О. Я. Базилінська. – 2 вид. - Київ: ЦУЛ, 2011. – 328 с.
3. Бандурка О. М. Фінансова діяльність підприємства: навч. посіб. / О. М. Бандурка, М. Я. Коробов, П. Л. Орлов, К. Я. Петрова. – Київ: Либідь, 2014. – 320 с.
4. Біла О. Г. Фінанси підприємств: навч. посіб. / О. Г. Біла. – Львів: «Магнолія 2006», 2013. – 383 с.
5. Білик М. Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притурен. – Київ: КНЕУ, 2013. – 592 с.
6. Бланк І. А. Управління активами та капіталом підприємства: наук. вид. / І. А. Бланк. – Київ: Ніка – Центр, 2015. – 448 с.
7. Верига Ю. А., Аналіз фінансового стану підприємства за фінансовою звітністю: метод. реком. для практичних працівників / Ю. А. Верига, В. О. Подольська. - Полтава: РВВ ПУСКУ, 2005. – 55 с.
8. Волкова Н. А. Організація та методика економічного аналізу: навч. посіб. / Н. А. Волкова, Н. Е. Подвальна. – Одеса: ОНЕУ: ротапринт, 2013. – 267 с.
9. Волошина В. В. Інформаційні основи обліку та контролю поточних активів підприємств / В. В. Волошина // Вісник «Економічні науки». (Серія «Облік і фінанси»). – 2014. – № 11. – С. 91-96.
10. Воробйова Л. Д. Проблеми обліку оборотних активів / Л. Д. Воробйова // Главбух. – 2015. - № 5. – С. 93-97.
11. Гайдис Н. М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Н. М. Гайдис. – Львів: ЛБІ НБУ, 2011. – 414 с.
12. Гладких Т. В. Фінансовий облік: навч. посіб / Т. В. Гладких. – Київ: Центр навчальної літератури, 2016. - 480 с.

13. Деєва Н. М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Н. М. Деєва, О. І. Дедіков. – Дніпропетровськ: ДДФА, 2010. – 380 с.
14. Економіка: словник-довідник / [Електронний ресурс] // Oxford University Press. – 2016. - Режим доступу: <http://oxforddictionaries.com>. – Назва з екрану
15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. – Назва з екрану
16. Канцуров О. О. Застосування термінології міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у нормативно-правовій базі України / О. О. Канцуров // Фінанси України. – 2014. - № 8. – С. 51-58.
17. Ковальчук І. В. Реальна економіка: навч. посіб. / І. В. Ковальчук. - Київ: ВІПОЛ, 2013. – 393 с.
18. Коробов К. А. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: підруч. / К. А. Коробов. – Київ: Либідь, 2011. – 380 с.
19. Королев М. П. Оборотні активи: податковий та бухгалтерський облік / М. П. Королев // Бухгалтер. – 2013. - № 4. – С. 97-101.
20. Кустріч Л. О. Підвищення рівня управління оборотним капіталом / Л. О. Кустріч // Вісник ХНУ. (Серія «Облік і аудит»). – 2011. - № 3. – С. 103-106.
21. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій / Л. О. Лігоненко. – Київ: ЦУЛ, 2012. – 580 с.
22. Линник О. І. Текст лекцій з дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» / О. І. Линник. – Харків: НТУ ХПІ, 2014. – 115 с.
23. Лиса О. В. Особливості визначення потреби підприємства в оборотному капіталі / О. В. Лиса // Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. – Дніпропетровськ.: ДНУ. – 2012. – Вип. 217. – С. 598 – 603.

24. Литнєва Н. А. Особливості аналізу оборотних активів / Н. А. Литнєва // Консультант бухгалтера. – 2013. - № 8. – С. 12-13.

25. Любушин Н. П. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства: навч. посіб. / В. Б. Любушин, В. Б. Лещева, В. Г. Д'якова. – Київ: ЮНІТІ-ДАНА., 2014. – 471 с.

26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. – Назва з екрану

27. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Назва з екрану

28. Подольська В. О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В. О. Подольська. – Київ: Центр навчальної літератури, 2009. – 488 с.

29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>. – Назва з екрану

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237 (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>. – Назва з екрану

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246 (зі змінами та доповненнями). - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. – Назва з екрану

32. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. – Назва з екрану

33. Про житлово-комунальні послуги [Електронний ресурс]: Закон України від 24.06.2004 № 1875-IV (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1875-15/> . – Назва з екрану

34. Про охорону праці [Електронний ресурс]: Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ я(зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2694-12.> – Назва з екрану

35. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні [Електронний ресурс]: Постанова Національного банку України від 29.12.2017 № 148. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17.> – Назва з екрану

36. Про затвердження Порядку визначення виконавця житлово-комунальних послуг [Електронний ресурс]: Наказ Державного комітету України по питанням житлово-комунального господарства від 25.04.2005 № 60 (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0541-05.> – Назва з екрану

37. Про затвердження Правил користування тепловою енергією [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2007 № 1198-2007-п. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/1198-2007-п.> – Назва з екрану

38. Про теплопостачання [Електронний ресурс]: Закон України від 02.06.2005 № 2633-IV (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2633-15.> – Назва з екрану

39. Сафонов Т. І. Поняття і сутність внутрішнього аудиту в системі управління підприємством / Т. І. Сафонов //Науково-практичне видання Незалежний аудитор. – 2013 . – С. 64-68.

40. Сиротенко Н. А. Підготовка, подання та аудит фінансової звітності: траєкторія змін / Н. А. Сиротенко, Ю. Б. Слободяник // Облік і фінанси. – 2018. – №1 (79) – С. 72-79.

41. Чернишова Л. В. Аналіз ефективності використання оборотних активів / Л. В. Чернишова, Ю. І. Даниско // Економіка, фінанси, облік та управління :

оцінка та перспективи розвитку в Україні та світі. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Ч.2. – Полтава: ЦФЕНД. – 2017. – С. 43-45.

42. Шахкян Т. Р. Особливості та шляхи удосконалення обліку виробничих запасів / Т. Р. Шахкян, Н. О. Лоханова // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. – Ч 1. – Одеса: ОНЕУ. – 2017. – С. 284-285.

43. Шахкян Т. Р. Місце аналізу виробничих запасів у системі управління ресурсним потенціалом підприємства / Т. Р. Шахкян, О. П. Бланарь // Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні. Збірник науково-практичних статей. – Ч 1. – Одеса: ОНЕУ. – 2017. – С. 240-244.